

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/53/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201634
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118201634.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobcu: F. M., A.. X.X.XXXX, W. F., W. XX, zastúpeného: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, IČO: 31954448, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/19/2018-62 z 10.5.2019, takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo výroku o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Zrušuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie istiny v sume 330,52 eur. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 414,60 eur a 5 %-tný ročný úrok z omeškania zo sumy 745,12 eur od 20.3.2018 do 4.4.2019 a zo sumy 414,60 eur od 20.3.2019 do zaplatenia. Určil, že zmluvná podmienka uvedená v obchodných podmienkach k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 17.9.2007 v článku 4.: „Splácanie úveru, započítavanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6 v znení: Platby od klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka (2), sankčný úrok (3), úrok z úveru (4), splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 12Csp/53/2017 (v ktorom sa na čl. 6 nachádza aj čitateľnejšia kópia úverovej zmluvy) vyplýva, že žalovaný na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2014 uzavretej medzi spoločnosťou F. I., X..H..E.. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. ako postupníkom postúpil pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania. Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru mal žalovaný vrátiť Poštovej banke, a.s., resp. jej právnym nástupcom poskytnutú istinu vo výške 30.000,- Sk, t.j. 995,82 eur, pričom už platbami, ktoré boli realizované od 10/2007 do 8/2009 zaplatil sumu 886,72 eur a zrážkami zo mzdy, ktoré boli realizované v období 7/2013 až 10/2013 už splatil celú istinu a všetky platby navyše predstavujú bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ by aj súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovanému mohol žalobca uhrádzať platby až po postúpení pohľadávky, t.j. od 15.12.2014 tak platby, ktoré boli realizované od 12.2.2015 do 10.03.2017, pričom sa

jednalo o zrážky zo mzdy, predstavujú celkovo sumu 968,68 eur, čo je dokonca menej než je žalovaná suma a žalovaný je teda v tomto spore pasívne legitimovaný.

3. Nároky uplatňované žalobcom v tomto konaní nemôžu byť premlčané, a to tak z hľadiska 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty, ako aj z hľadiska 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Pokiaľ ide o subjektívnu 2-ročnú premlčaciu lehotu, súd prvej inštancie vychádzal z výsluchu žalobcu, ktorý uviedol, že o možnosti vymáhať bezdôvodné obohatenie sa dozvedel od svojej bývalej manželky, ktorá mu povedala o združení, ktoré sa venuje takýmto veciam, a to začiatkom novembra 2017, pričom žaloba v tejto veci bola podaná 16.2.2018, teda v rámci plynutia 2-ročnej subjektívnej lehoty.

4. Pokiaľ ide o 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu, treba konštatovať, že žalovaný ako banka pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Žalovaný ako subjekt pôsobiaci dlhoročne na finančnom trhu, mal vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňoval v rozpore so zákonom, a preto jeho konanie nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. V danom prípade treba aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu, ktorá sa počíta odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Keďže jednotlivé platby, ktoré žalobca uhradil po postúpení pohľadávky žalovanému, boli uhrádzané od 12.2.2015 do 10.3.2017 a žaloba v prejednávanej veci bola podaná 16.2.2018, nárok žalobcu bol uplatnený v rámci plynutia 10-ročnej objektívnej lehoty. Preto bolo potrebné žalobe vyhovieť po jej čiastočnej úprave v dôsledku čiastočného späťvzatia.

5. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, pričom vychádzal z rozhodnutia Okresného súdu Prešov sp.zn. 32Csp/173/2017 zo 16.11.2018, ktorý rozhodol o totožnej zmluvnej podmienke. Treba tiež poukázať na to, že v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. má žalobca ako spotrebiteľ právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Citovaná zmluvná podmienka totiž zhoršuje postavenie dlžníka oproti ustanoveniu § 566 Občianskeho zákonníka, pretože určuje spôsob započítania platieb, ktorý by bol proti vôli dlžníka, pokiaľ by dlžník logicky žiadal započítať platbu výlučne na istinu dlhu. Táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, keďže je súčasťou obchodných podmienok, ktoré dlžník ako spotrebiteľ nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný, a to proti výrokom, ktorými bolo žalobe čiastočne vyhovené, ako aj proti súvisiacemu výroku o trovách konania a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo rozsudok v napadnutých častiach zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

8. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. a) CSP, t.j. že neboli splnené procesné podmienky, ustanovením § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ustanovením § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ustanovením § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t.j. že súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ustanovením § 365 ods. 1 písm. g) CSP, t.j. že sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Poukázal na to, že sa nemožno stotožniť so záverom súdu prvej inštancie o neuvedení správneho údaja o výške RPMN v zmluve o úvere. Totiž výpočet bol realizovaný podľa kalkulačky banky dodávateľom zaručujúcej správnosť výpočtu RPMN. Z tohto výpočtu je zrejmé, že výška RPMN v zmluve o úvere bola uvedená správne.

10. Je zrejmé, že v prejednávanej veci išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, pričom do celkových nákladov úveru sa s poukazom na § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z.z.) nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie k úveru, čo znamená, že ak na získanie

úveru nebolo poistenie povinné, poplatok za poistenie nemá byť započítaný do celkových nákladov spojených s úverom. Nemožno sa stotožniť s názorom súdu, že žalobca si pri uzatváraní zmluvy musel vybrať jedno z dvoch ponúkaných poistení na formulári zmluvy. V zmluve je jasne pri oboch druhoch poistenia uvedená samostatná kolónka na výber poistenia, pričom treba mať za to, že je zrejmé, že žalobca ako klient banky má pri uzatváraní zmluvy o úvere možnosť nevybrať si ani jeden druh poistenia. Z tvrdenia žalobcu, že nevie o tom, aby bolo dojednané nejaké poistenie v žiadnom prípade nevyplýva, že poistenie bolo povinné. Žalobca si pri uzatváraní zmluvy sám vybral jedno z dvoch ponúkaných poistení.

11. Súd v napadnutom rozsudku dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci ohľadom premlčania žalovaného nároku. Zákon totiž neviaže začiatok plynutia premlčacej doby na okamih, keď sa oprávnený dozvie o možnosti vymáhať bezdôvodné obohatenie alebo na okamih udelenia plnej moci advokátovi na vymoženie bezdôvodného obohatenia. Na začatie plynutia premlčacej doby zákon vyžaduje splnenie dvoch podmienok, a to, že sa oprávnený dozvedel o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil. Žalobca sa dozvedel o tom, že žalovaný od neho získal peňažné prostriedky už pri každej jednotlivej platbe, a to najneskôr pri obdržaní výplatnej pásky, kde bolo uvedené, že mu bola na účet žalovaného zrazená určitá suma. Žalobca už v tomto okamihu vedel, komu bola suma zrazená. Začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby sa tak viaže pri každej jednotlivej platbe na moment vykonania platby alebo zrážky zo mzdy žalobcu a z tohto dôvodu sú všetky plnenia zaplatené žalovanému pred dňom 16.2.2016 premlčané.

12. Nemožno sa stotožniť s tvrdením súdu o 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe. Tvrdenia súdu o údajnej väčšej zodpovednosti za pravidlá pri poskytovaní úveru a údajnej vedomosti o nárokoch uplatňovaných v rozpore so zákonom nijako nepotvrdzujú, že bol splnený zákonný predpoklad na plynutie objektívnej premlčacej doby v trvaní 10 rokov a že došlo k úmyselnému obohateniu na strane žalovaného. Súd sa vôbec nezaoberal otázkami vedomosti žalovaného o obohacovaní sa a o vóli žalovaného alebo o jeho vedomosti, že svojím konaním sa bezdôvodne obohacuje.

13. Nesprávny je výrok súdu o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Treba poukázať na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie z 9.11.2016 vo veci C-42/15, z ktorého vyplýva, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutnej vyhotovená ako jediný dokument. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že zmluva o úvere obsahuje odkaz na obchodné podmienky, všeobecné obchodné podmienky, ako aj na sadzobník poplatkov a iné dokumenty Poštovej banky, a.s..

14. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

15. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného, v odvolacom konaní boli preskúmané výroky napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorými bolo žalobe čiastočne vyhovené, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku o zastavení konania o istine vo výške 330,52 eur, ktorý odvolaním žalovaného napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

16. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného je len čiastočne dôvodné.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

18. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

20. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

22. Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

23. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

24. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

25. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

26. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

27. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

28. Z ustanovenia § 298 ods. 1 CSP nepochybne vyplýva, že súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

29. V zhode so súdom prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že zmluvná podmienka týkajúca sa započítania platieb od klienta (od žalobcu) v poradí tak, ako to vyplýva z Čl. 4 bod 4.6 predmetných obchodných podmienok k zmluve o úvere pod číslom 0580694207 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko vytvára hrubú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami, a to predovšetkým z dôvodu, že je v rozpore s ustanovením § 566 Občianskeho zákonníka, z odseku 2 ktorého vyplýva, že pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu, a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

30. Táto zmluvná podmienka nebola so žalobcom individuálne prejednaná, pretože vyplýva len z obchodných podmienok k zmluve o úvere (verzia 1/2007), a takéto individuálne prejednanie tejto zmluvnej podmienky žalovaný v priebehu prvoinštančného konania nepreukázal. V tejto súvislosti neobstojí len argumentácia žalovaného spočívajúca v tom, že z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie z 9.11.2016 sp.zn. C-42/15 vyplýva, že všetky náležitosti zmluvy o úvere upravené v čl. 10 ods. 2 Smernice č. 2008/48 musia byť uvedené zrozumiteľne a stručne, pričom je nevyhnutné, aby zmluva o úvere obsahovala jednoznačné a presné odkazy na iné písomnosti alebo iné trvalé nosiče obsahujúce tieto náležitosti, ktoré boli skutočne odovzdané spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy, aby sa mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami.

31. Súdny dvor Európskej únie totiž uviedol výklad smernice (Smernica č. 2008/48), pričom nemožno obísť pri rozhodovaní prejednávanej veci vnútroštátnu právnu úpravu (ktorú Súdny dvor EÚ nevykladá), a z ktorej vyplýva potreba individuálneho prejednávania zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v postavení zmluvných strán (ako je to v prípade prejednávanej zmluvnej podmienky), pokiaľ nemá byť takáto zmluvná podmienka kvalifikovaná ako neprijateľná, a teda neplatná, jednak v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj v nadväznosti na ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré len príkladne upravuje neprijateľné zmluvné podmienky. V tejto súvislosti treba tiež poukázať na rozhodovaciu prax českého ústavného súdu, ktorý vo veci I.ÚS 3512/11 zdôraznil, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv, majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ to takto napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takému dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu.

32. Tento záver Ústavného súdu ČR sa plne vzťahuje aj na predmetnú zmluvnú podmienku s ohľadom na jej neprijateľnosť tak, ako to uzavrel aj súd prvej inštancie.

33. Preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

34. Neboli však podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu rozsudku, pokiaľ ide o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle výroku II. napadnutého rozsudku, pretože v tomto smere bol rozsudok vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu v dôsledku nevykonania navrhnutých dôkazov a navyiac je aj nepreskúmateľný.

35. Súd prvej inštancie založil záver o bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru na tom, že v zmluve nie je správne uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), pretože táto v skutočnosti dosiahla 31,74 % a v zmluve je uvedená vo výške 25,69 %. Za týchto okolností je výška RPMN uvedená nesprávne (podľa názoru súdu prvej inštancie), čo má tie isté dôsledky, ako keby RPMN nebola uvedená v úverovej zmluve vôbec, hoci ide o podstatnú náležitosť úverovej zmluvy.

36. V tejto súvislosti sa však súd prvej inštancie nevyporiadal s tvrdeniami a dôkazmi, ktoré v priebehu konania predložil žalovaný spolu s vyjadrením k žalobe, pričom argumentoval tým, že postup pre výpočet RPMN (tzv. kalkulačka vytvorená samotnou Poštovou bankou, t.j. právnym predchodcom žalovaného a pôvodným veriteľom žalobcu) je správny a správne bola určená aj RPMN vo výške 25,59 %.

37. S týmto dôkazom sa však súd prvej inštancie nezaoberal a nijako ho neverifikoval, pričom svoj záver o nesprávnosti RPMN tak, ako bola ustálená právnym predchodcom žalovaného, založil len na tzv. internetovej kalkulačke a výpočte predloženom žalobcom.

38. Takýto postup nemožno považovať za správny, pretože súd prvej inštancie mal verifikovať na základe doplnenia dokazovania v súčinnosti s oboma stranami, aká bola vo vzťahu k predmetnému úveru skutočná výška RPMN.

39. Súd prvej inštancie taktiež nevenoval pozornosť ďalšiemu dôvodu, o ktorý oprel žalobca záver o bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru, a ktorý špecifikoval v žalobe. Ide o nedostatok v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy, t.j. že zmluva neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

40. Totiž v zmysle § 4 ods. 5 citovaného Zákona i spotrebiteľských úveroch, nemožno od spotrebiteľa požadovať úroky alebo poplatky, ktoré neboli dohodnuté v úverovej zmluve. Záver o bezpoplatnosti a bezúročnosti úveru možno takto oprieť aj o to, že zmluva neobsahuje údaje o úrokoch vzťahujúcich

sa na úver a poplatkoch, ktoré by mali z nej vyplynúť. Týmito okolnosťami sa však súd prvej inštancie nezaoberal, predmetnú úverovú zmluvu nepodrobil prieskumu aj z tohto hľadiska, a preto neurobil v tomto smere ani žiadne skutkové zistenia a závery.

41. Pokiaľ ide o premlčanie nárokov uplatňovaných žalobcom v tomto konaní, treba konštatovať, že súd prvej inštancie zaujal v zásade správne stanovisko pokiaľ ide o 2-ročnú subjektívnu premlčaciu dobu uvedenú v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že žalobca sa hodnoverným spôsobom dozvedel rozhodujúce skutkové okolnosti týkajúce sa bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru v novembri 2017 na základe konzultácie so svojou bývalou manželkou. Toto tvrdenie žalobcu nebolo žalovaným spoľahlivým spôsobom vyvrátené a preukázaný opak. Za týchto okolností je žaloba podaná v tejto zákonnej subjektívnej lehote, nakoľko bola žaloba podaná 16.2.2018. V prejednávanvej veci sa netreba zaoberať, so zreteľom na skutkový stav, 10-ročnou objektívnou premlčacou lehotou, ktorá platí v prípade bezdôvodného obohatenia získaného úmyselne. Žalobca sa totiž o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného dozvedel v mesiaci november 2017 a za týchto okolností by v rámci 3-ročnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia uvedenej v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo potrebné zvažovať možný vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného vo vzťahu ku všetkým platbám, ktoré boli vykonané v období od 11.3.2015 do 10.3.2017 v zmysle prehľadu o splácaní predmetného úveru, ktorý predložil samotný žalovaný vo vyjadrení z 18.4.2018 (č.l. 17 a nasl. spisu), a to z toho dôvodu, že žaloba bola podaná 16.2.2018 v zmysle vyššie uvedeného, z čoho vyplýva, že platby žalobcu vykonané skôr, t.j. pred 16.2.2015 by mali byť v zmysle námietky žalovaného premlčané. Sumár platieb, ktoré však žalobca vykonal v období od 11.3.2015 do 10.3.2017 (ktoré obdobie premlčané nie je) dosahujú 943,68 eur, čo je suma dokonca vyššia ako tá, ktorá je uplatňovaná žalobou v súčasnosti (ako aj na začiatku konania).

42. S týmito okolnosťami sa však súd prvej inštancie náležite nevyporiadal, najmä pokiaľ ide o správnosť výpočtu RPMN v predmetnej úverovej zmluve, uvedenie úrokov a poplatkov v tejto zmluve a z toho vyplývajúci možný dôsledok v podobe bezúročnosti a bezpoplatnosti úveru, a preto jeho závery v tomto smere treba považovať za predčasné a zatiaľ nepreskúmateľné.

43. Preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa bezdôvodného obohatenia, vrátane výroku o trovách konania a vrátil vec tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

44. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie doplneným dokazovaním v súčinnosti s oboma sporovými stranami verifikovať a ustáliť správnosť výpočtu RPMN v predmetnej zmluve a v tejto súvislosti vykoná súd prvej inštancie dôkazy, ktoré na verifikovanie tejto okolnosti strany predložia. V prípade, že návrhy strán budú v tomto smere nepostačujúce, bude súd prvej inštancie postupovať podľa § 295 CSP a vykoná reálny dôkaz na verifikovanie okolností týkajúcich sa RPMN v predmetnej úverovej zmluve, pričom najschodnejšou cestou v tomto smere sa javí oslovenie Ministerstva financií SR alebo Národnej banky Slovenska, ktoré by mohli túto podstatnú otázku svojím stanoviskom vyriešiť tak, aby bolo možné urobiť bezpečný záver o eventúalnej bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru. Súd sa bude zaoberať aj otázkou aplikácie § 4 ods. 5 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, teda, či v predmetnej úverovej zmluve sú riadne dohodnuté úroky a poplatky, ktoré možno od spotrebiteľa požadovať.

45. Až po takto doplnenom dokazovaní bude možné vo veci zákonne rozhodnúť. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).